

Smjernica o vrednovanju tehničkih pričuva

Uvod

- 1.1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 1094/2010 od 24. studenoga 2010. (u daljnjem tekstu: Uredba o EIOPA-i)¹ i člancima 76. do 86., kao i člankom 48. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Direktiva Solventnost II)², koji su dodatno razrađeni Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ (dalje u tekstu: Delegirana Uredba Komisije 2015/35), a posebno člancima 17. do 42. pravila o tehničkim pričuvama, EIOPA izdaje smjernice o vrednovanju tehničkih pričuva³.
- 1.2. Smjernice o vrednovanju tehničkih pričuva sastavljene su kako bi se povećala dosljednost i usklađenost profesionalne prakse za sve vrste i veličine društava diljem država članica te kako bi se podržalo društva u izračunu njihovih tehničkih pričuva prema Direktivi Solventnost II.
- 1.3. Smatra se da je mišljenje stručnjaka ključna komponenta izračuna tehničkih pričuva i trebalo bi se primijeniti u utvrđivanju pretpostavki koje će se upotrijebiti u vrednovanju tehničkih pričuva za društva za osiguranje i društva za reosiguranje. Ove smjernice o vrednovanju tehničkih pričuva treba čitati uz 4. poglavlje smjernica o unutarnjim modelima vezano za utvrđivanje pretpostavki i mišljenje stručnjaka, a koji se temelje na članku 2. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.
- 1.4. Ove smjernice namijenjene su nacionalnim nadležnim tijelima prema Direktivi Solventnost II.
- 1.5. Smjernice će u konačnici primijenjivati aktuari i ostali stručnjaci koji mogu biti imenovani za provođenje zadataka aktuarske funkcije.
- 1.6. Odgovorne osobe za izračun trebale bi poduzeti odgovarajuće korake kako bi se osigurao pouzdan izračun tehničkih pričuva. Aktuarska funkcija bi trebala provesti koordinaciju i validaciju. Društva bi trebala zahtijevati da aktuarska funkcija, i kada nije izričito navedeno, provodi svoje zadatke gdje je to prikladno, uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene u smjernicama za vrednovanje tehničkih pričuva i u skladu sa smjernicama o sustavu upravljanja i zahtjevima definiranim u članku 272. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.
- 1.7. Ove smjernice podijeljene su u različite odjeljke. Odjeljkom 1. o kvaliteti podataka istražuju se načini na koji bi se problemi s kvalitetom podataka trebali uzeti u obzir u postupku izračuna tehničkih pričuva, osiguravajući suočavanje s nedostacima na prikladan način.
- 1.8. Odjeljkom 2. o segmentaciji i razdvajanju istražuju se načini segmentacije obveza osiguranja i obveza reosiguranja. Svrha je segmentacije postići točno vrednovanje tehničkih pričuva.

¹SL L 331, 15.12.2010., str. 48.-83.

²SL L 335, 17.12.2009., str. 1.-155.

³SL L 12, 17.01.2015., str. 1.-797.

- 1.9. Odjeljkom 3. o pretpostavkama utvrđuju se zahtjevi za odabir metodologija za izračun tehničkih pričuva. Isto se odnosi na općeniti postupak procjene proporcionalnosti za koji se očekuje da ga društva provedu pri odabiru metode izračuna, kao i na određene metodološke aspekte izračuna.
- 1.10. Odjeljak 4. o metodologijama za izračun tehničkih pričuva sadrži relevantne smjernice za izračun tehničkih pričuva u cjelini. Također, sadrži i neiscrpan popis potencijalnih pristupa za pojednostavljenja, uzimajući u obzir činjenicu da su metodologije i tehnike za vrednovanje tehničkih pričuva podložne kontinuiranom razvoju. Procjena proporcionalnosti opisana u ovim smjernicama nije važna samo za odabir metodologija za izračun tehničkih pričuva. Odluke na temelju smjernica trebaju biti prikladne za potporu drugih koraka potrebnih za izračun tehničkih pričuva, kao što su kvaliteta podataka, segmentacija, utvrđivanje pretpostavki i validacija.
- 1.11. S obzirom da zatvoreni popis ne bi bio u skladu s pristupom proporcionalnosti koji se temelji na načelima i možda ne bi pružio proporcionalne metode izračuna za sve profile rizičnosti, pojednostavljene metode predložene u ovom dokumentu ne smiju se protumačiti kao zatvoreni popis, već kao moguće metodologije koje se mogu primijeniti.
- 1.12. Odjeljak 5. o validaciji usmjeren je na vrste te odabir pristupa i postupaka validacije, vrijeme, opseg i dokumentaciju, kao i procjenu kontrola koje društva trebaju provesti za validaciju tehničkih pričuva. Svrha je ovih smjernica osigurati dosljedan pristup postupku validacije tehničkih pričuva diljem država članica. Tehnički prilozi predstavljaju neke pristupe i postupke standardne validacije te predlažu kada je njihova upotreba prikladna.
- 1.13. Pojmovi koji nisu definirani u ovim smjernicama, imaju ono značenje koje je definirano u pravnim aktima navedenim u uvodu.
- 1.14. Smjernice se primjenjuju od 1. travnja 2015.

Odjeljak 1.: Kvaliteta podataka

Pojašnjenje pojmova cjelovitost i prikladnost podataka

Smjernica 1 – Cjelovitost podataka

- 1.15. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da podaci koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva pokrivaju dovoljno veliko razdoblje opažanja koje karakterizira stvarnost koja se mjeri.
- 1.16. Da bi se izveo izračun pričuva premija za neživotne obveze, društva trebaju osigurati dostupnost dostatnih povijesnih informacija, dovoljno detaljnih, o ukupnom trošku potraživanja i njihovih stvarnih trendova, na dovoljno razrađenoj razini.
- 1.17. Da bi se izveo izračun pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve, društva trebaju osigurati dostupnost dostatnih podataka kako bi se omogućilo utvrđivanje relevantnih obrazaca za razvoj potraživanja, na dovoljno razrađenoj razini, a kako bi se omogućila analiza takvih obrazaca unutar homogenih grupa rizika.

Smjernica 2 – Prikladnost podataka

- 1.18. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati dosljedno korištenje podataka koji se odnose na različita vremenska razdoblja.
- 1.19. Društva trebaju prilagođavati povijesne podatke, po potrebi, kako bi povećala njihovu vjerodostojnost ili poboljšala njihovu kvalitetu kao ulazni parametar za utvrđivanje pouzdanijih procjena tehničkih pričuva te za bolje usklađivanje istih s portfeljem koji se vrednuje i s budućim očekivanim razvojem rizika.

Preispitivanje i validacija kvalitete podataka

Smjernica 3 – Provjere podataka

- 1.20. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija procjenjuje točnost i cjelovitost podataka putem dovoljno sveobuhvatnog niza provjera kako bi se zadovoljili kriteriji utvrđeni u prethodnim smjernicama i kako bi se omogućilo otkrivanje svih relevantnih nedostataka.
- 1.21. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija provede procjenu dovoljno detaljno.

Smjernica 4 – Razmatranje drugih provedenih analiza

- 1.22. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija uzme u obzir zaključke svih relevantnih analiza izvršenih u vanjskom pregledu, kojima se pregledavala kvaliteta podataka u kontekstu izračuna tehničkih pričuva.

Smjernica 5 - Razmatranja metodologija koje će se primijeniti

- 1.23. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija uzme u obzir odnos između zaključaka analize kvalitete podataka i odabira metodologija koje će se primijeniti u vrednovanju tehničkih pričuva.
- 1.24. Društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija analizira u kojoj su mjeri podaci koji se upotrebljavaju prikladni za potporu pretpostavki na kojima se temelje metodologije koje će se primijeniti u vrednovanju tehničkih pričuva. Ako podaci ne podržavaju metodologije na odgovarajući način, tada društvo treba odabrati alternativnu metodologiju.
- 1.25. Pri procjeni cjelovitosti podataka, društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija razmotri je li broj opažanja i razgranatost dostupnih podataka dovoljna i odgovarajuća za ispunjavanje zahtjeva ulaznih parametara za primjenu metodologije.

Smjernica 6 – Izvor i upotreba podataka

- 1.26. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju zahtijevati da aktuarska funkcija uzme u obzir izvor i namjeru uporabe podataka u postupku validacije podataka.

Smjernica 7 – Primjena mišljenja stručnjaka

1.27. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da mišljenje stručnjaka u procjeni točnih, prikladnih i potpunih podataka za upotrebu u izračunu tehničkih pričuva ne zamjenjuje odgovarajuće prikupljanje, obradu i analizu podataka, već iste nadopunjuje gdje je potrebno.

Smjernica 8 – Postupak validacije i povratnih informacija

1.28. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija, unutar nadležnosti koordinacije tehničkih pričuva, također koordinira procjenu i validaciju relevantnih podataka koji će se upotrijebiti u postupku vrednovanja.

1.29. Zadaća koordinacije treba obuhvaćati barem sljedeće:

- a) odabir podataka koji će se upotrijebiti u vrednovanju, uzimajući u obzir kriterij točnosti, prikladnosti i cjelovitosti podataka s obzirom na metodologije koje su najprimjerenije za izračun. Zbog toga je potrebno upotrijebiti relevantne alate kako bi se provjerile sve značajne razlike koje se mogu pronaći u podacima iz jedne godine i unutar drugih relevantnih analiza;
- b) izvješćivanje o svim preporukama o uvođenju poboljšanja u unutarnjim procedurama koje se smatraju relevantnima za poboljšanje usklađenosti s kriterijima utvrđenim u točki a);
- c) utvrđivanje slučajeva gdje su potrebni dodatni vanjski podaci;
- d) procjena kvalitete vanjskih podataka, ista kao i za unutarnje podatke, s naglaskom na to jesu li tržišni podaci potrebni ili kada ih treba upotrijebiti za poboljšanje kvalitete unutarnjih podataka te treba li i na koji način poboljšati dostupne podatke;
- e) procjena je li potrebna prilagodba dostupnih podataka, u sklopu najbolje aktuarske prakse, kako bi se poboljšala uspješnost prilagodbe i pouzdanost procjena izvedenih iz aktuarskih i statističkih metodologija za pričuve na temelju tih podataka;
- f) zapis svih relevantnih uvida stečenih u postupku procjene i validacije koji mogu postati značajni za ostale korake izračuna tehničkih pričuva, a koji se odnose na razumijevanje temeljnih rizika te na poznavanje kvalitete i ograničenja dostupnih podataka.

Ograničenja podataka

Smjernica 9 – Utvrđivanje izvora materijalnih ograničenja

1.30. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija procijeni točnost, cjelovitost i prikladnost podataka kako bi se utvrdila sva materijalna ograničenja podataka. Ako se utvrde materijalna ograničenja, trebaju se utvrditi i izvori tih ograničenja.

Smjernica 10 – Utjecaj nedostataka

- 1.31. Kako bi se utvrdio i procijenio utjecaj svih mogućih nedostataka koji mogu utjecati na usklađenost sa zahtjevima kvalitete podataka, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija razmotri svu relevantnu dokumentaciju povezanu s unutarnjim postupcima i procedurama prikupljanja, pohranjivanja i validacije podataka koji se upotrebljavaju za vrednovanje tehničkih pričuva te da se prema potrebi traže konkretnije informacije putem obraćanja osoblju uključenom u ove postupke.
- 1.32. Nadalje, društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija koordinira sve relevantne zadaće koje se mogu izvršiti kako bi se procijenio utjecaj utvrđenih podataka na dostupne podatke koji će se upotrijebiti u izračunu tehničkih pričuva, kako bi se dobili rezultati o tome treba li dostupne podatke upotrijebiti za planiranu svrhu ili je potrebno potražiti alternativne podatke.

Smjernica 11 – Prilagodbe podataka

- 1.33. Ako se utvrde nedostaci podataka, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija procijeni može li se kvaliteta podataka s obzirom na njihovu svrhu poboljšati prilagodbom ili dopunjavanjem.
- 1.34. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati provedbu odgovarajućih mjera za prevladavanje ograničenja podataka koja nastaju razmjennom informacija s poslovnim partnerom.
- 1.35. Ako se upotrebljavaju vanjski podaci, društva trebaju osigurati da su podaci i dalje sukladni sa standardima utvrđenim u ovim smjernicama u vezi s kvalitetom podataka.
- 1.36. Društva trebaju odlučiti je li moguće prilagoditi podatke kako bi se prevladali nedostaci koji utječu na kvalitetu podataka te, ako je primjenjivo, koje određene prilagodbe treba uvesti.
- 1.37. Društva trebaju osigurati da prilagodbe budu ograničene na razinu koja je neophodna kako bi se poboljšala usklađenost s kriterijima utvrđenim u prethodnim smjernicama i da ne narušavaju identifikaciju trendova i svih drugih značajki s obzirom na temeljne rizike koji se odražavaju u podacima.

Smjernica 12 – Preporuke aktuarske funkcije

- 1.38. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija donese preporuke upravljačkom tijelu o postupcima koji bi se mogli provesti u cilju povećanja kvalitete i količine dostupnih podataka. Kako bi se obavio taj zadatak, aktuarska funkcija treba utvrditi izvore materijalnih ograničenja i predložiti moguća rješenja s obzirom na njihovu učinkovitost i vrijeme potrebno za njihovu provedbu.

Smjernica 13 – Primjena mišljenja stručnjaka na materijalna ograničenja

1.39. Ako postoje materijalna ograničenja za podatke koja se ne mogu otkloniti bez nepotrebne složenosti, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati primjenu mišljenja stručnjaka kako bi se ta ograničenja prevladala, a kako bi se osigurao ispravan izračun tehničkih pričuva. Izračun tehničkih pričuva ne smije biti oslabljen zbog netočnih ili nepotpunih podataka.

Smjernica 14 – Dokumentacija o ograničenjima podataka

1.40. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija dokumentira ograničenja podataka, uključujući barem sljedeće:

- (a) opis nedostataka koji obuhvaća uzroke i sva pozivanja na druge dokumente gdje su isti utvrđeni;
- (b) sažetak objašnjenja o utjecaju nedostataka u okviru izračuna tehničkih pričuva u vezi s njegovom značajnošću i kako isto utječe na ovaj postupak;
- (c) opis radnji koje poduzima aktuarska funkcija kako bi se utvrdili nedostaci, uz druge izvore i dokumente ili bez njih;
- (d) opis kako se takve situacije mogu ispraviti u kratkom roku u planirane svrhe i sve relevantne preporuke koje će se primijeniti za poboljšanje kvalitete podataka u budućnosti.

Tržišni podaci

Smjernica 15 – Uporaba tržišnih podataka

1.41. Ako se vrednuju obveze koje izravno ovise o ponašanju financijskih tržišta ili u slučajevima u kojima izračun tehničkih pričuva zahtijeva unos podataka iz vanjskog izvora, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju biti u stanju dokazati da su vanjski podaci prikladniji od unutarnjih podataka za planiranu svrhu. Društva trebaju osigurati da vanjski podaci koje pružaju treće strane ili tržišni podaci upotpunjuju dostupne unutarnje podatke.

1.42. Neovisno o razini ovisnosti obveza o tržišnim uvjetima ili razini kvalitete dostupnih unutarnjih podataka, društva trebaju razmotriti relevantne vanjske referentne vrijednosti gdje je primjereno. Vanjski podaci trebali bi biti dio analize za procjenu opće sukladnosti sa zahtjevima o kvaliteti podataka.

Smjernica 16 – Uvjeti u vezi s tržišnim podacima

1.43. Kako bi se provela procjena razine točnosti, prikladnosti i cjelovitosti vanjskih podataka, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija razumije i razmotri u svojoj analizi pouzdanost izvora informacija te dosljednost i stabilnost postupka prikupljanja i objavljivanja informacija tijekom vremena.

1.44. Nadalje, društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija razmotri sve realne pretpostavke i relevantne metodologije primijenjene za dobivanje podataka,

uključujući sve prilagodbe ili pojednostavljenja sirovih podataka. Aktuarska funkcija treba biti svjesna i uzeti u obzir, ako je tijekom vremena došlo do nekih izmjena vanjskih podataka, odnose li se te izmjene na pretpostavke ili povezane metodologije ili bilo koje druge postupke u vezi s prikupljanjem vanjskih podataka.

- 1.45. Nadalje, kad god je dostupno i primjereno, društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija mjeri kvalitetu dostupnih podataka u kontekstu analize pričuva u odnosu na raspoložive podatke o djelatnosti ili tržištu koji se smatraju usporedivima, a posebno u odnosu na zahtjeve navedene u članku 76. stavku 3. Direktive Solventnost II. Aktuarska funkcija treba utvrditi i razumjeti sva značajna odstupanja. Ta bi analiza mogla upućivati na specifikacije određene homogene grupe rizika koja se vrednuje.

Odjeljak 2.: Segmentacija i razdvajanje

Smjernica 17 – Segmentacija obveza osiguranja odnosno reosiguranja koje proizlaze iz ugovora o zdravstvenom osiguranju i drugih ugovora o neživotnom osiguranju

- 1.46. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se obveze osiguranja odnosno reosiguranja koje proizlaze iz ugovora o zdravstvenom osiguranju i drugih ugovora o neživotnom osiguranju segmentiraju u vrste osiguranja za životno osiguranje gdje su takve obveze izložene biometrijskim rizicima (tj. mortalitetu, dugovječnosti, invaliditetu ili morbiditetu) te gdje uobičajene tehnike koje se upotrebljavaju za procjenu takvih obveza izričito uzimaju u obzir ponašanje varijabli na kojima se temelje rizici.
- 1.47. Ako se obveze zdravstvenog osiguranja odnosno reosiguranja izračunavaju u skladu s uvjetima iz članka 206. Direktive Solventnost II, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se smatra da se te obveze izvršavaju na sličnoj tehničkoj osnovi kao i životno osiguranje te se stoga dodjeljuju vrstama osiguranja za životno osiguranje.

Smjernica 18 – Promjena u segmentaciji obveza neživotnog osiguranja odnosno reosiguranja

- 1.48. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se obveze osiguranja i reosiguranja koje su izvorno segmentirane u vrste neživotnog osiguranja a koje se, kao posljedica nastanka osiguranog događaja, pretvore u obveze životnog osiguranja ili reosiguranja, procjenjuju tehnikama za životno osiguranje koje izričito uzimaju u obzir ponašanje varijabli na kojima se temelje biometrijski rizici i dodjeljuju relevantnim vrstama životnog osiguranja čim postoji dovoljno informacija za procjenu tih obveza pomoću tehnika za životno osiguranje.

Smjernica 19 – Određivanje i procjena prikladnosti homogene grupe rizika

- 1.49. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju računati tehničke pričuve pomoću homogenih grupa rizika kako bi se izvele pretpostavke.

- 1.50. Homogena grupa rizika obuhvaća skup polica sa sličnim značajkama rizika. Pri odabiru homogene grupe rizika, društva trebaju postići odgovarajuću ravnotežu između vjerodostojnosti dostupnih podataka, kako bi se omogućilo izvođenje pouzdanih statističkih analiza i homogenosti značajki rizika unutar grupe. Društva trebaju utvrditi homogene grupe rizika na način da se očekuje njihova razumna stabilnost tijekom vremena.
- 1.51. Po potrebi, društva trebaju za izvođenje rizika, između ostalog, uzeti u obzir sljedeće stavke:
- a) izdavanje police osiguranja;
 - b) obrazac rješavanja odštetnih zahtjeva;
 - c) profil rizičnosti ugovaratelja osiguranja;
 - d) značajke proizvoda, posebice jamstva;
 - e) buduće postupke uprave.
- 1.52. Društva trebaju osigurati dosljednost između homogenih grupa rizika kojima se koriste za procjenu svojeg odbitka reosiguranja tehničkih pričuva i svojih potraživanja od reosiguranja.

Smjernica 20 – Izračuni na razini grupiranih polica osiguranja

- 1.53. Kako bi se izračunale tehničke pričuve i izvele projekcije novčanog toka, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju primijeniti pretpostavke izvedene na razini homogenih grupa rizika na pojedinačne police osiguranja ili grupirane police osiguranja, gdje su grupacije granularnije od homogenih grupa rizika.

Smjernica 21 – Razdvajanje ugovora o osiguranju ili ugovora o reosiguranju koji obuhvaćaju više rizika

- 1.54. Ako ugovor o osiguranju odnosno ugovor o reosiguranju obuhvaća rizike iz različitih vrsta osiguranja, razdvajanje obveza nije potrebno ako je samo jedan od rizika obuhvaćenih ugovorom materijalan. U tom slučaju, obveze povezane s ugovorom trebale bi biti segmentirane u skladu s glavnim pokretačem rizika.

Smjernica 22 – Granularnost segmentacije

- 1.55. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju analizirati iskazuje li granularnost segmentacije obveza osiguranja odnosno reosiguranja primjereno prirodu rizika. Ovom bi se segmentacijom trebalo razmotriti pravo ugovaratelja osiguranja na sudjelovanje u dobiti, opcije i jamstva uključena u ugovore i relevantne pokretače rizika obveza.

Smjernica 23 – Segmentacija u odnosu na pričuve premija i pričuva za odštetne zahtjeve

- 1.56. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razmotriti prirodu temeljnih rizika koji se zajedno procjenjuju i kvalitetu podataka u odabiru

homogenih grupa rizika za izračune pričuva premija i pričuva za odštetne zahtjeve.

Odjeljak 3.: Pretpostavke

Smjernica 24 – Dosljednost pretpostavki

1.57. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati dosljednost pretpostavki koje se upotrebljavaju u utvrđivanju tehničkih pričuva, vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala.

Čimbenici biometrijskih rizika

Smjernica 25 – Modeliranje čimbenika biometrijskih rizika

1.58. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razmotriti je li deterministički ili stohastički pristup proporcionalan za potrebe modeliranja nesigurnosti čimbenika biometrijskih rizika.

1.59. Društva trebaju uzeti u obzir trajanje obveza pri procjeni je li metoda koja zanemaruje očekivane buduće promjene kod čimbenika biometrijskih rizika proporcionalna, posebice pri procjeni pogreške uvedene u rezultate putem te metode.

1.60. Društva trebaju osigurati da se specifičnosti čimbenika rizika uzmu u obzir pri procjeni je li metoda kojom se pretpostavlja da su čimbenici biometrijskih rizika nezavisni od svih drugih varijabli proporcionalna. Zbog toga se procjena razine korelacije treba temeljiti na povijesnim podacima i mišljenju stručnjaka, kako je utvrđeno u smjernicama o mišljenju stručnjaka.

Smjernica 26 – Troškovi zaštite od rizika

1.61. Za društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja se služe programom zaštite od rizika kako bi smanjili rizike, troškove programa zaštite od rizika trebalo bi uzeti u obzir pri vrednovanju tehničkih pričuva. Očekivani nastanak takvih troškova trebao bi se odraziti u projiciranim novčanim priljevima i odljevima potrebnim za podmirivanje obveza osiguranja i reosiguranja.

Smjernica 27 – Dostupnost tržišnih podataka

1.62. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju procijeniti dostupnost relevantnih tržišnih podataka o troškovima uzimajući u obzir reprezentativnost tržišnih podataka u odnosu na portfelj obveza osiguranja odnosno reosiguranja te vjerodostojnost i pouzdanost podataka.

Smjernica 28 – Troškovi uzeti u obzir prema ugovornim uvjetima

1.63. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se troškovi koji se određuju putem ugovora između društva i trećih strana uzmu u obzir na temelju uvjeta ugovora. Posebice, provizije koje proizlaze iz ugovora o osiguranju uzimaju se u obzir na temelju uvjeta ugovora između društava i

prodavatelja, a troškovi s obzirom na reosiguranje uzimaju se u obzir na temelju ugovora između društva i njegovih reosiguratelja.

Raspodjela troškova

Smjernica 29 – Granularnost raspodjele troškova

1.64. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju raspodijeliti troškove u homogene grupe rizika, najmanje prema vrsti osiguranja, u skladu sa segmentacijom svojih obveza koja se primjenjuje u izračunu tehničkih pričuva.

Smjernica 30 – Raspodjela režijskih troškova

1.65. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju raspodijeliti režijske troškove na realan i objektivan način te trebaju temeljiti raspodjelu na nedavnim analizama poslovanja, utvrđivanju odgovarajućih pokretača troškova i relevantnim omjerima raspodjele troškova.

1.66. Ne dovodeći u pitanje procjenu proporcionalnosti i prvi odlomak ove smjernice, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razmotriti upotrebu pojednostavljenja opisanog u Tehničkom prilogu I. radi raspodjele režijskih troškova, kad se ispune sljedeći uvjeti:

- a) društvo obavlja posao koji se godišnje obnavlja;
- b) obnavljanja se moraju smatrati novim poslovanjem prema okvirima ugovora o osiguranju;
- c) potraživanja se javljaju jednoliko tijekom razdoblja pokrivenosti.

Smjernica 31 – Promjena pristupa podjeli režijskih troškova

1.67. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju dosljedno raspodijeliti režijske troškove na postojeće i buduće poslovanje tijekom vremena i trebaju promijeniti osnovu za raspodjelu samo ako novi pristup bolje odražava trenutačnu situaciju.

Projekcija troškova

Smjernica 32 – Dosljednost troškova s drugim novčanim tokovima

1.68. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju raspodijeliti troškove u projekciji novčanih tokova tako da je vremenski raspored novčanih tokova troškova usklađen s vremenskim rasporedom drugih novčanih priljeva i odljeva potrebnih za podmirivanje obveza osiguranja i reosiguranja.

Smjernica 33 – Promjene troškova

1.69. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati primjerenost pretpostavki u pogledu kretanja troškova tijekom vremena, uključujući buduće troškove koji proizlaze iz obveza preuzetih na dan ili prije dana vrednovanja, te

trebaju uzeti u obzir prirodu predmetnih troškova. Društva trebaju uzeti u obzir inflaciju u skladu s pretpostavkama ekonomskih kretanja.

Smjernica 34 – Pojednostavljenja s obzirom na troškove

- 1.70. Pri procjenjivanju vrste, volumena i složenosti rizika na kojima se temelje troškovi koji se uzimaju u obzir pri izračunu tehničkih pričuva, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju uzeti u obzir, između ostalog, nesigurnost budućih novčanih tokova troškova, kao i sve događaje koji mogu promijeniti iznos, učestalost i ozbiljnost novčanih tokova troškova.
- 1.71. Društva također trebaju uzeti u obzir vrstu troškova i stupanj korelacije među različitim vrstama troškova.
- 1.72. Pri upotrebi pojednostavljenja za projekciju troškova koja se temelji na modelu u kojem se upotrebljavaju podaci o trenutačnim i prošlim opterećenjima troškova kako bi se projicirala buduća opterećenja troškova, uključujući inflaciju, društva trebaju analizirati trenutačne i povijesne troškove, uzimajući u obzir, između ostalog, gdje nastaju troškovi i čimbenike koji utječu na troškove. U procjenu proporcionalnosti društva trebaju uključiti analizu povezanosti troškova s veličinom i prirodom portfelja osiguranja. Društva ne bi smjela primjenjivati pojednostavljenja ako su se troškovi značajno promijenili ili ako se očekuje da neće pokriti sve troškove, već samo dio troškova potrebnih za podmirivanje obveza osiguranja i reosiguranja.

Tretman financijskih jamstava i ugovornih opcija

Smjernica 35 – Troškovi za ugrađene opcije

- 1.73. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju izričito uzeti u obzir iznose naplaćene od ugovaratelja osiguranja, povezane s ugrađenim opcijama.

Smjernica 36 – Prikladnost pretpostavki

- 1.74. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da su pretpostavke koje se upotrebljavaju u vrednovanju ugovornih opcija i financijskih jamstava u skladu s trenutačnim tržišnim podacima, trenutačnom tržišnom praksom, ponašanjem ugovaratelja osiguranja i uprave specifičnog za značajke poslovanja i društva. Društva trebaju uzeti u obzir i utjecaj nepovoljnih tržišnih uvjeta i trendova te utvrditi redoviti postupak za ažuriranje pretpostavki i osiguravanje da su te pretpostavke i dalje realne ako se uzmu u obzir sve dodatne informacije od posljednjeg izračuna tehničkih pričuva.

Smjernica 37 – Pretpostavke o ponašanju ugovaratelja osiguranja

- 1.75. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da su pretpostavke o ponašanju ugovaratelja osiguranja utemeljene na statističkim i empirijskim dokazima, ako su oni dostupni. Društva trebaju razmotriti u kojoj mjeri ugovaratelji osiguranja ostvaruju ugovorne opcije na financijski racionalan način pri izvođenju takvih pretpostavki. Zbog toga društva trebaju

uzeti u obzir svjesnost ugovaratelja osiguranja o vrijednosti opcija police osiguranja i njegove moguće reakcije na promjenjivi financijski položaj društva.

Budući postupci uprave

Smjernica 38 – Uzimanje u obzir budućih postupaka uprave

1.76. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju moći pružiti odgovarajuće opravdanje ako se zanemaruju budući postupci uprave na temelju značajnosti.

Smjernica 39 – Usklađenost postupaka uprave s drugim pretpostavkama

1.77. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju uzeti u obzir utjecaj pretpostavljenih postupaka uprave na druge pretpostavke unutar određenog scenarija vrednovanja. Posebice, društva trebaju uzeti u obzir učinke određenih postupaka uprave u odnosu na ponašanje ugovaratelja osiguranja ili povezane troškove. Društva trebaju uzeti u obzir relevantna pravna ili regulatorna ograničenja vezano za postupke uprave. Nadalje, za određeni scenarij, društva trebaju osigurati da pretpostavljeni budući postupci uprave odražavaju ravnotežu u skladu s korporativnim planiranjem, između stupnja konkurentnosti i rizika od dinamičkih propusta.

Smjernica 40 – Međudnos s društvom cedentom

1.78. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju buduće postupke uprave društva cedenta smatrati kao ponašanja ugovaratelja osiguranja i procijeniti njegove tehničke pričuve na temelju razumnih pretpostavki o ponašanju cedenta.

Buduće sudjelovanje u dobiti

Smjernica 41 – Uzimanje u obzir budućeg sudjelovanja u dobiti

1.79. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju uzeti u obzir buduća sudjelovanja u dobiti koja su očekivana, neovisno o tome jesu li takva plaćanja zajamčena ugovorom. Društva trebaju osigurati da se procjenom vrijednosti budućeg sudjelovanja u dobiti uzmu u obzir sva relevantna pravna i ugovorna ograničenja, postojeće odredbe o sudjelovanju u dobiti, kao i sve planove za raspodjelu dobiti.

Smjernica 42 – Pretpostavke o budućem sudjelovanju u dobiti

1.80. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da su pretpostavke povezane s raspodjelom budućeg sudjelovanja u dobiti izvedene na objektivan, realan i provjerljiv način koji obuhvaća načela i prakse usvojene od strane društva radi pružanja ugovora o osiguranju sa sudjelovanjem u dobiti. Ako je raspodjela budućeg sudjelovanja u dobiti povezana s financijskim položajem društva, pretpostavke bi trebale odražavati međudjelovanje između imovina i obveza društva.

Smjernica 43 – Pretpostavke u vezi s modeliranjem raspodjele budućeg sudjelovanja u dobiti

1.81. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razmotriti sveobuhvatnu analizu prošlih mehanizama iskustva, prakse i mehanizma raspodjele pri procjeni proporcionalnosti pojednostavljene metode upotrijebljene za utvrđivanje budućeg sudjelovanja u dobiti.

Odjeljak 4.: Metodologije za izračun tehničkih pričuva

Procjena proporcionalnosti

Smjernica 44 – Opće načelo proporcionalnosti

1.82. Kako bi dobila ukupnu procjenu rizika na kojima se temelje njihove obveze osiguranja i reosiguranja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje, trebaju uzeti u obzir snažno međudjelovanje između vrste, volumena i složenosti tih rizika.

1.83. Društva trebaju osigurati da aktuarska funkcija može objasniti koje se metode upotrebljavaju za izračun tehničkih pričuva i razlog zašto su te metode odabrane.

Smjernica 45 – Procjena vrste i složenosti rizika

1.84. Pri procjeni vrste i složenosti rizika na kojima se temelje ugovori o osiguranju kako je navedeno u članku 56. stavku 2. točki (a) Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju uzeti u obzir barem sljedeće značajke, gdje je to primjenjivo:

- (a) stupanj homogenosti rizika;
- (b) raznolikost različitih podrizika ili komponenti rizika od kojih se sastoji rizik;
- (c) način na koji su ti rizici međusobno povezani jedni s drugim;
- (d) razina nesigurnosti, tj. u kojoj se mjeri budući novčani tokovi mogu procijeniti;
- (e) priroda pojave ili kristalizacije rizika u smislu učestalosti i značajnosti;
- (f) kretanja isplate odštetnih zahtjeva tijekom vremena;
- (g) stupanj potencijalnog gubitka, uključujući kraj raspodjele potraživanja;
- (h) vrsta poslovanja iz kojih rizici proizlaze, tj. izravno poslovanje ili poslovanje reosiguranja;
- (i) stupanj ovisnosti između različitih vrsta rizika, uključujući kraj raspodjele rizika;
- (j) primijenjeni instrumenti smanjenja rizika, ako postoje, i njihov utjecaj na osnovni profil rizičnosti.

Smjernica 46 – Utvrđivanje složenih struktura rizika

- 1.85. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju utvrditi čimbenike kojima se upućuju na prisutnost složenih rizika. To bi trebao barem biti slučaj ako:
- (a) novčani tokovi jako ovise o putu;
 - (b) postoje značajne nelinearne međuovisnosti među nekoliko pokretača nesigurnosti;
 - (c) potencijalni budući postupci uprave značajno utječu na novčane tokove;
 - (d) rizici imaju značajan asimetričan utjecaj na vrijednost novčanih tokova, osobito ako ugovori uključuju značajne ugrađene opcije i jamstva ili ako postoje složeni ugovori o reosiguranju;
 - (e) ponašanje ugovaratelja osiguranja utječe na vrijednost opcija i jamstava;
 - (f) društvo upotrebljava složene instrumente smanjenja rizika;
 - (g) ugovori sadrže raznolika grupirana pokrića različite vrste;
 - (h) uvjeti ugovora su složeni, između ostalog, u smislu franšiza, sudjelovanja, kriterija za uključivanje i isključivanje pokrića.

Smjernica 47 – Procjena volumena rizika

- 1.86. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju utvrditi i upotrebljavati tumačenje volumena koje najbolje odgovara konkretnim okolnostima u društvu i profilu rizičnosti njegovog portfelja. Međutim, procjena „volumena“ treba voditi do objektivne i pouzdane procjene.
- 1.87. Za mjerenje volumena rizika društva trebaju utvrditi referentnu vrijednost ili referentnu razinu specifičnu za društvo koja daje relativnu, a ne apsolutnu procijenjenu vrijednost. Zbog toga se rizici mogu razmatrati u rasponu od malih do velikih s obzirom na utvrđenu referentnu vrijednost.

Smjernica 48 – Granularnost procjene značajnosti

- 1.88. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju utvrditi najprikladniju razinu na kojoj će se provesti procjena značajnosti za potrebe izračuna tehničkih pričuva, a to može biti pojedinačna homogena grupa rizika, pojedinačna vrsta osiguranja ili poslovanje osiguratelja u cjelini.
- 1.89. Pri procjeni značajnosti, društva trebaju uzeti u obzir da rizik koji je je nematerijalan s obzirom na poslovanje osiguratelja u cjelini, ipak može imati značajan utjecaj unutar manjeg segmenta.
- 1.90. Pored toga, društva ne bi smjela analizirati tehničke pričuve zasebno, već bi se prilikom procjene trebali uzeti u obzir svi učinci na vlastita sredstva, a time i na ukupnu bilancu solventnosti, kao i na potrebni solventni kapital.

Smjernica 49 – Posljedice značajnih pogreški utvrđenih u procjeni proporcionalnosti

1.91. Ako društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne mogu izbjeći korištenje metode koja dovodi do značajne razine pogreške, društvo isto treba dokumentirati i razmotriti implikacije s obzirom na pouzdanost izračuna tehničkih pričuva i ukupnog položaja solventnosti. Društvo bi posebice trebalo procijeniti je li značajna razina pogreške adekvatno riješena u utvrđivanju potrebnog solventnog kapitala te time i u postavljanju dodatka za rizik u tehničkoj pričuvi.

Metode primijenjene za izračun tehničkih pričuva tijekom godine

Smjernica 50 – Pojednostavljeni izračun tehničkih pričuva tijekom godine

1.92. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu koristiti pojednostavljenja, primjerice, pojednostavljenje opisano u Tehničkom prilogu VI., podložno procjeni proporcionalnosti, u tromjesečnom izračunu tehničkih pričuva.

Smjernica 51 – Izračun najbolje procjene za tromjesečne tehničke pričuve za životna i neživotna osiguranja

1.93. Za tromjesečni izračun najbolje procjene tehničkih pričuva, društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu izvesti izračun za ponovno obnavljanje, uzimajući u obzir novčane tokove nastale i nove obveze koje proizlaze tijekom tromjesečja. Društva trebaju ažurirati pretpostavke metode izračuna za ponovno obnavljanje ako stvarna analiza u odnosu na očekivanu analizu upućuje da je došlo do značajnih promjena tijekom tromjesečja.

Smjernica 52 – Izračun najbolje procjene za tromjesečne tehničke pričuve za životna osiguranja

1.94. Za tromjesečni izračun za ponovno obnavljanje najbolje procjene tehničkih pričuva za životno osiguranje za ugovore vezane uz indekse i udjele u investicijskim fondovima, ugovore s dobiti ili ugovore s financijskim jamstvima, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju upotrijebiti analize osjetljivosti sukladno zahtjevima članka 272. stavka 5. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, kako bi procijenila osjetljivost najbolje procjene na relevantne financijske parametre. Potrebno je dokumentirati izbor skupa financijskih parametara i kontinuiranu adekvatnost portfelja imovine, kao i relevantnost i točnost analize osjetljivosti.

Metodologije vrednovanja ugovornih opcija i financijskih jamstava

Smjernica 53 – Odluka o metodologiji

1.95. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se vrednovanje ugovornih opcija i financijskih jamstava temelji na odgovarajućim,

primjenjivim i relevantnim aktuarskim i statističkim metodologijama uzimajući u obzir promjene u tom području.

- 1.96. Društva trebaju osigurati da se pri odlučivanju o metodologiji za utvrđivanje vrijednosti ugovornih opcija i financijskih jamstava uzmu u obzir barem sljedeći aspekti:
- (a) vrsta, volumen i složenost temeljnih rizika i njihova međuovisnost tijekom trajanja ugovora;
 - (b) mogući uvidi u prirodu opcija i jamstava te njihove glavne pokretače;
 - (c) temeljito ispitivanje potrebe za uključivanjem dodatne i komplicirane složenosti izračuna;
 - (d) opravdanje prikladnosti metode.

Smjernica 54 – Metodologije za vrednovanje ugovornih opcija i financijskih jamstava

- 1.97. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju primijeniti procjenu proporcionalnosti navedenu u članku 56. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35 ako razmatraju uporabu pristupa zatvorene formule ili stohastički pristup za vrednovanje ugovornih opcija i financijskih jamstava uključenih u ugovore u osiguranju.
- 1.98. Kada nijedna metoda nije moguća, društva mogu kao krajnju mjeru upotrijebiti pristup koji se sastoji od sljedećih koraka:
- (a) analiza značajki opcije ili jamstva i kako bi to utjecalo na novčane tokove;
 - (b) analiza iznosa za koji se očekuje da opcija ili jamstvo trenutačno imaju ili nemaju;
 - (c) očekivanje da se s vremenom utvrđivanje troškova opcije ili jamstva razlikuje;
 - (d) procjena vjerojatnosti da će opcija ili jamstvo dobiti ili izgubiti na cijeni u budućnosti.

Generator gospodarskog scenarija (ESG)

Smjernica 55 – Dokumentacija ESG-a

- 1.99. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju biti spremna nadzornim tijelima na njihov zahtjev dostaviti sljedeći dokumente:
- (a) matematičke modele na kojima se temelji ESG i razlog njihovog odabira;
 - (b) procjenu kvalitete podataka;
 - (c) postupak kalibracije;
 - (d) parametre koji proizlaze iz postupka kalibracije (osobito one koji odgovaraju volatilnosti i korelaciji pokretača tržišnog rizika).

Smjernica 56 – Općenito razumijevanje ESG-a

1.100. Ako je ESG izdvojen, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da razumiju matematičke modele na kojima se temelji ESG te postupka kalibracije, s posebnim naglaskom nakorištene metode i pretpostavke kao i njihova ograničenja te bi trebali biti kontinuirano informirani o svim značajnim promjenama.

Smjernica 57 – Postupak kalibracije: tržišni podaci i izbor financijskih instrumenata

1.101. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se postupak kalibracije ESG-a korišten za vrednovanje dosljedno s tržištem temelji na podacima s financijskih tržišta koja su duboka, likvidna i transparentna prema članku 1. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35 te da odražavaju trenutna tržišna uvjete. Ako to nije moguće, društva trebaju upotrijebiti druge tržišne cijene, obraćajući pozornost na sve poremećaje i osiguravajući da se prilagodbe za savladavanje tih poremećaja provode odlučno, objektivno i pouzdano.

1.102. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju biti sposobna dokazati da je izbor financijskih instrumenata korištenih u postupku kalibracije relevantan s obzirom na značajke obveza osiguranja i reosiguranja (npr. ugrađene opcije i financijska jamstva).

Smjernica 58 – Testovi (točnost, otpornost i usklađenost s tržištem)

1.103. Ako društva za osiguranje i društva za reosiguranje upotrebljavaju ESG za stohastičko modeliranje tehničkih pričuva, trebaju moći dokazati relevantnim nadzornim tijelima svojstva točnosti, otpornosti i ESG-a i njegove usklađenosti s tržištem. Trebalo bi procijeniti mjeru točnosti ESG-a (barem analizu pogreške Monte Carlo).

1.104. Kako bi se dokazala otpornost ESG-a, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju ispitati osjetljivost vrednovanja nekih tipičnih obveza na varijaciju pojedinih parametara u postupku kalibracije.

1.105. Kako bi se dokazala svojstva usklađenosti ESG-a s tržištem, treba provesti barem neka od sljedećih testiranja na skupu scenarija koje je stvorio ESG, a koji se upotrebljavaju za vrednovanje:

(a) Kalibracijski test: provjera jesu li ispunjeni zahtjevi članka 22. stavka 3. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35;

(b) Test Martingala: provjera ima li test Martingala razrede imovine (kapital, obveznice, vlasništvo, tečajni itd.) koji su korišteni u postupku kalibracije ESG-a te neke jednostavne strategije ulaganja portfelja;

(c) Test korelacije: usporedba simuliranih korelacija s povijesnim korelacijama.

1.106. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se testovi točnosti i otpornosti ESG-a i njegove usklađenosti s tržištem provode redovito i barem jednom godišnje.

Smjernica 59 – Generatori nasumičnih i prividno nasumičnih brojeva

1.107. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da se generatori (prividno) nasumičnih brojeva koji se upotrebljavaju u ESG-u ispravno testiraju.

Smjernica 60 – Kontinuirana prikladnost ESG-a

1.108. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju raspolagati adekvatnim postupkom kako bi se osigurala kontinuirana primjerenost ESG-a za izračun tehničkih pričuva.

Izračun dodatka za rizik

Smjernica 61 – Metode za izračun dodatka za rizik

1.109. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju procijeniti je li potrebna puna projekcija svih budućih iznosa potrebnog solventnog kapitala koja bi na proporcionalan način odražavala vrstu, volumen i složenost rizika na kojima se temelje predmetne obveze osiguranja i reosiguranja društva. U tom slučaju, društva trebaju provesti takve izračune. U suprotnom slučaju, mogu se upotrijebiti alternativne metode za izračun dodatka za rizik, pri čemu valja osigurati da je izabrana metoda prikladna za obuhvaćanje profila rizičnosti društva.

1.110. Ako se upotrebljavaju pojednostavljene metodologije za izračun najbolje procjene, društva trebaju procijeniti posljedični utjecaj koji uporaba takvih metodologija može imati na dostupne metode za izračun dodatka za rizik, uključujući i uporabu bilo kakvih pojednostavljenih metoda za projiciranje budućih SCR-a.

Smjernica 62 – Hijerarhija metoda za izračun dodatka za rizik

1.111. Pri odlučivanju o tome koja je razina hijerarhije od navedenih u nastavku najprimjerenija, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da složenost izračuna ne prelazi ono što je potrebno kako bi se na proporcionalan način prikazali vrsta, volumen i složenost rizika na kojima se temelje predmetne obveze osiguranja i reosiguranja društva.

1.112. Društva trebaju primjenjivati hijerarhiju metoda u skladu s utvrđenim okvirom kad utvrđuju načelo proporcionalnosti i potrebu za ispravnom procjenom rizika.

1.113. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju upotrijebiti sljedeću hijerarhiju kao temelj za donošenje odluka u vezi s metodama koje će se koristiti za projiciranje budućeg potrebnog solventnog kapitala:

- **Metoda 1)** Za približno određivanje pojedinačnih rizika ili podrizika unutar nekih ili svih modula i podmodula koji će se koristiti za izračun budućeg potrebnog solventnog kapitala prema članku 58. stavku (a) Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.

- **Metoda 2)** Za približno određivanje cjelovitog potrebnog solventnog kapitala za svaku predstojeću godinu prema članku 58. stavku (a) Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, između ostalog, upotrebom omjera najbolje procjene u budućoj godini na najbolju procjenu u vrijeme datuma vrednovanja.

Ova metoda nije primjerena ako postoje negativne vrijednosti najbolje procjene na datum vrednovanja ili naknadne datume.

Ova metoda uzima u obzir dospijeće i obrazac run-offa reosiguranja neto. Slijedom navedenog, treba razmotriti način na koji je izračunata najbolja procjena tehničkih pričuva neto od reosiguranja. Dodatno bi trebalo razmotriti i mogu li se pretpostavke u vezi s profilom rizičnosti društva smatrati nepromijenjenima tijekom vremena. Isto uključuje:

- (a) Za sve preuzete rizike, razmatranje je li sastav podrizika u preuzetim rizicima isti;
- (b) Za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, razmatranje je li prosječni kreditni položaj reosiguravatelja i subjekta posebne namjene isti;
- (c) Za tržišni rizik, razmatranje je li značajan tržišni rizik u odnosu na neto najbolju procjenu isti;
- (d) Za operativni rizik, razmatranje je li razmjer udjela obveza reosiguravatelja i subjekta posebne namjene isti;
- (e) Za prilagodbe, razmatranje je li kapacitet pokrića gubitka tehničkih pričuva u odnosu na neto najbolju procjenu isti.

Ako neke ili sve ove pretpostavke ne stoje, društvo bi trebalo provesti barem kvalitativnu procjenu koliko je značajno odstupanje od pretpostavki. Ako utjecaj odstupanja nije značajan u usporedbi s dodatkom za rizik u cjelini, tada se ova metoda može upotrijebiti. U suprotnom bi društvo trebalo primjereno podesiti formulu ili bi ga se trebalo potaknuti da upotrebljava sofisticiraniju metodu.

- **Metoda 3)** Za približno određivanje diskontiranog zbroja svih iznosa budućeg potrebnog solventnog kapitala u jednom koraku, bez približnog određivanja potrebnog solventnog kapitala za svaku buduću godinu posebno prema članku 58. stavku (a) Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, između ostalog, uporabom promijenjenog trajanja obveza osiguranja kao čimbenika proporcionalnosti.

Kada se odlučuje o primjeni metode koja se temelji na promijenjenom trajanju obveza osiguranja, pažnju bi trebalo obratiti na vrijednost promijenjenog trajanja kako bi se izbjegli beznačajni rezultati za dodatak za rizik.

Ova metoda uzima u obzir dospijeće i o od reosiguranja neto. Slijedom navedenog, treba se razmotriti način na koji je izračunata najbolja procjena tehničkih pričuva neto od reosiguranja. Dodatno bi se trebalo razmotriti i

to mogu li se pretpostavke u vezi s profilom rizičnosti društva smatrati nepromijenjenim tijekom vremena. Isto uključuje:

- (a) Za osnovni SCR, razmatranje je li se sastav i razmjer rizika i podrizika promijenio tijekom godina;
- (b) Za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, razmatranje je li prosječni kreditni položaj reosiguravatelja i subjekta posebne namjene isti tijekom godina;
- (c) Za operativni rizik i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, razmatranje je li promijenjeno trajanje isto za obveze neto i bruto od reosiguranja;
- (d) Razmatranje je li značajan tržišni rizik u odnosu na neto najbolju procjenu ostao isti tijekom godina;
- (e) Za prilagodbe, razmatranje je li kapacitet pokrića gubitka tehničkih pričuva u odnosu na neto najbolju procjenu ostao isti tijekom godina;

Društvo koje namjerava upotrijebiti ovu metodu trebalo bi razmotriti u kojoj su mjeri te pretpostavke ispunjene. Ako neke ili sve ove pretpostavke ne stoje, društvo bi trebalo provesti barem kvalitativnu procjenu koliko je značajno odstupanje od pretpostavki. Ako utjecaj odstupanja nije značajan u usporedbi s dodatkom za rizik u cjelini, tada se može upotrijebiti pojednostavljenje.

U suprotnom bi društvo trebalo primjereno podesiti formulu ili bi ga se trebalo potaknuti da upotrebljava sofisticiraniju metodu.

- **Metoda 4)** Za približno određivanje dodatka za rizik tako da se isti izračuna kao postotak najbolje procjene.

Prema ovoj metodi, dodatak za rizik treba se izračunati kao postotak najbolje procjene tehničkih pričuva neto od reosiguranja na datum vrednovanja. Pri odlučivanju o postotku koji će se upotrijebiti za određenu vrstu poslovanja, društva trebaju uzeti u obzir da će se taj postotak vjerojatno povećati ako se poveća promijenjeno trajanje obveza osiguranja ili neko drugo mjerilo obrasca run-offa tih obveza.

Društva trebaju uzeti u obzir vrlo jednostavnu prirodu ovog pristupa; trebao bi se upotrebljavati samo kad je dokazano da se nijedan od sofisticiranijih pristupa za dodatak za rizik u gore navedenoj hijerarhiji ne može primijeniti.

Kada se društva oslanjaju na ovu metodu za izračun dodatka za rizik, morat će opravdati i dokumentirati razloge za postotke koji se koriste prema vrsti poslovanja. Tim opravdanjem i razlozima treba uzeti u obzir sve specifične značajke portfelja koji se procjenjuju. Društva ne bi smjela upotrebljavati ovu metodu ako postoje negativne vrijednosti najbolje procjene.

1.114. Ne dovodeći u pitanje procjenu proporcionalnosti i odredbe članka 58. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva za osiguranje i društva za reosiguranje mogu upotrijebiti pojednostavljena utvrđena u Tehničkom prilogu IV. pri primjeni hijerarhije metoda.

Smjernica 63 – Dodjela ukupnih dodataka za rizik

1.115. Ako je presloženo točno izračunati doprinos pojedinih vrsta poslovanja ukupnom potrebnom solventnom kapitalu tijekom životnog vijeka cijelog portfelja, društvima za osiguranje i društvima za reosiguranje trebalo bi biti dopušteno primijeniti pojednostavljene metode za dodjelu ukupnih dodataka za rizik pojedinim vrstama poslovanja koje su proporcionalne vrsti, volumenu i složenosti uključenih rizika. Primijenjene metode trebaju ostati neizmijenjene tijekom vremena.

Izračun tehničkih pričuva u cjelini

Smjernica 64 – Obuhvaćanje nesigurnosti

1.117. Kako bi se pouzdano replicirali budući novčani tokovi povezani s obvezama osiguranja odnosno reosiguranja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razumjeti, uzimajući u obzir neizvjesnost, da novčani tokovi financijskih instrumenata ne trebaju pružiti samo isti očekivani iznos kao novčani tokovi povezani s obvezama osiguranja odnosno reosiguranja, već i iste obrasce varijabilnosti.

Smjernica 65 – Pouzdana replikacija

1.118. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne bi smjela uzeti u obzir buduće novčane tokove povezane s obvezama osiguranja i reosiguranja koje se trebaju pouzdano replicirati ako:

- (a) Jedna ili više značajki budućeg novčanog toka, između ostalog njegova očekivana vrijednost, volatilnost ili bilo koja druga značajka, ovise o rizicima čiji se specifični obrazac u društvu ne može naći u instrumentima kojima se aktivno trguje na financijskim tržištima;
- (b) Trenutačne informacije o trgovini i cijenama obično nisu dostupne javnosti s obzirom na činjenicu da jedna ili više značajki budućeg novčanog toka ovisi u bilo koji mjeri o kretanju čimbenika specifičnih za društvo, kao što su troškovi ili troškovi stjecanja; ili,
- (c) Jedna značajka ili više značajki budućeg novčanog toka ovise o kretanju čimbenika izvan društva za koje ne postoje financijski instrumenti za koje su vidljive pouzdane tržišne vrijednosti.

Smjernica 66 – Kratkoročni poremećaji

1.119. Ako aktivno i transparentno tržište privremeno ne zadovoljava jedan ili više uvjeta da bude duboko i likvidno te se razumno očekuje da ponovno ispuni uvjete tijekom sljedeća tri mjeseca, društva za osiguranje i društva za

reosiguranje trebaju koristiti cijene koje su se poštovale tijekom tog razdoblja za potrebe ovih smjernica.

1.120. Društva trebaju procijeniti dovodi li upotreba ovih cijena do značajne pogreške u vrednovanju tehničkih pričuva.

Smjernica 67 – Razdvajanje obveza koje se vrednuju u cjelini

1.121. Ako u istom ugovoru postoji niz budućih novčanih tokova koji ispunjavaju sve uvjete, da bi izračunala tehničke pričuve u cjelini i druge buduće novčane tokove koji ne ispunjavaju neki od tih uvjeta, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razdvojiti oba skupa novčanih tokova. Za prvi skup novčanih tokova ne bi trebao biti potreban zaseban izračun najbolje procjene i dodatka za rizik, no društva trebaju provesti zasebni izračun za drugi skup novčanih tokova. Ako predloženo razdvajanje nije moguće, osobito kad postoji značajna međuovisnost između dva skupa novčanih tokova, društva trebaju provesti zasebne izračune najbolje procjene i dodatka za rizik za cijeli ugovor.

Buduće premije

Smjernica 68 – budući novčani tokovi premije u odnosu na potraživanja za premije

1.122. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju utvrditi buduće novčane tokove premija sadržane unutar okvira ugovora na datum vrednovanja i uključiti u izračun obveza najbolje procjene one buduće novčane tokove premija koji dospijevaju nakon datuma vrednovanja.

1.123. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju tretirati premije čije plaćanje dospijeva do datuma vrednovanja kao potraživanja za premije unutar bilance, dok se ne primi novac.

Izračun odštetnih zahtjeva

Smjernica 69 – Metode za izračun pričuva za neplaćene prijavljene odštetne zahtjeve

1.124. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje ne bi smjela uključiti nastale, a neprijavljene pričuve (IBNR) kao niti neizravne troškove rješavanja šteta (ULAE) u izračun neplaćenih prijavljenih odštetnih zahtjeva, koji predstavljaju komponentu odštetnog zahtjeva gdje se o događajima koji dovode do odštetnog zahtjeva obavijestilo osiguratelj.

1.125. Dvije moguće metode za procjenu pričuva za neplaćene prijavljene odštetne zahtjeve jesu:

- razmatranje broja prijavljenih odštetnih zahtjeva i njihov prosječni trošak;
- procjena od slučaja do slučaja.

Smjernica 70 – Metode za izračun pričuva za nastale, a neprijavljene odštetne zahtjeve

1.126. Ako se upotrebljavaju aktuarske tehnike (npr. tehnike ulančanih ljestvica) za procjenu nastalih, a neprijavljenih pričuva (IBNR), društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju obratiti posebnu pozornost na to vrijede li pretpostavke na kojima se temelji ta tehnika ili su potrebne prilagodbe obrasca razvoja kako bi se prikladno prikazao vjerojatni budući razvoj.

Smjernica 71 – Metode za vrednovanje troškova rješavanja odštetnih zahtjeva – neizravni troškovi rješavanja šteta (ULAE)

1.127. Ako društva za osiguranje i društva za reosiguranje primjenjuju pojednostavljenu metodu za troškove rješavanja odštetnih zahtjeva na temelju procjene kao postotka odštetnog zahtjeva, kako je navedeno u Tehničkom prilogu II., isto treba uzeti u obzir samo ako se za troškove opravdano može pretpostaviti da su proporcionalni pričuvama u cjelini i ako je taj razmjer stabilan tijekom vremena te ako su troškovi ravnomjerno raspodijeljeni tijekom trajanja portfelja zahtjeva u cjelini.

Izračun pričuva za premije

Smjernica 72 – Pokriće

1.128. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da pričuve za premije na datum vrednovanja obuhvaćaju vrednovanje svih priznatih obveza unutar okvira ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju za svu izloženost budućim potraživanjima, gdje je:

(a) pokriće počelo prije datuma vrednovanja;

(b) pokriće nije počelo prije datuma vrednovanja, no društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje postalo je strana u ugovoru o osiguranju odnosno reosiguranju koji pruža pokriće.

1.129. Ne dovodeći u pitanje procjenu proporcionalnosti i odredbe članka 36. stavka 2. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva mogu primijeniti pojednostavljena utvrđena u Tehničkom prilogu III.

Smjernica 73 – Razmatranja za projekcije troškova odštetnih zahtjeva

1.130. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da procjena novčanih tokova odštetnih zahtjeva uključena u premijske pričuve prikladno uzme u obzir očekivanu učestalost i trošak budućih zahtjeva, uključujući razmatranja vjerojatnosti neučestalih zahtjeva visokog stupnja i latentnih zahtjeva.

Smjernica 74 – Nesigurnost u pogledu ponašanja ugovaratelja osiguranja

1.131. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da vrednovanje premijskih pričuva obuhvati uzimanje u obzir mogućnosti da

ugovaratelj osiguranja može ostvariti opciju produljenja, obnavljanja, otkazivanja ili odustajanja od ugovora prije kraja danog roka pokrića.

Smjernica 75 - Negativna premijska pričuva

1.132. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da, ako sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva premaši sadašnju vrijednost budućih novčanih odljeva, premijska pričuva, izuzevši dodatak za rizik, bude negativna.

Izračun očekivane dobiti u budućim premijama (EPIFP)

Smjernica 76 - Odvajanje obveza osiguranja

1.133. Za potrebe izračuna utvrđenog člankom 260. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju podijeliti obveze osiguranja u one koje se odnose na već plaćene premije i one koje se odnose na premije u vezi s poslovanjem po policama na snazi koje imaju potraživanja u budućnosti.

Smjernica 77 – Pretpostavke korištene za izračun EPIFP-e

1.134. Za potrebe izračuna tehničkih pričuva bez dodatka za rizik pod pretpostavkom da premije koje se odnose na postojeće ugovore osiguranja i reosiguranja za koje se očekuje da će se primiti u budućnosti nisu primljene, društva trebaju primijeniti istu aktuarsku metodu kao i kod izračuna tehničkih pričuva bez dodatka za rizik u skladu s člankom 77. Direktive Solventnost II, sa sljedećim izmijenjenim pretpostavkama:

- (a) police osiguranja treba tretirati kao da su i dalje na snazi umjesto da se smatraju otkupljenima;
- (b) bez obzira na zakonske ili ugovorne uvjete koji se primjenjuju na ugovor, izračun ne bi trebao uključivati kazne, smanjenje ili bilo koju drugu vrstu prilagodbe na teoretsko aktuarsko vrednovanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik koji je izračunat kao da je polica osiguranja i dalje na snazi;
- (c) druge pretpostavke bi trebale ostati nepromijenjene.

Metodologije za izračun potraživanja na temelju ugovora o reosiguranju i od subjekata posebne namjene

Smjernica 78 – Volumen uzimanja u obzir za buduću kupnju reosiguranja

1.135. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju priznati buduće novčane tokove povezane s budućim obvezama pokrića kupnjom reosiguranja koje je već priznato u bilanci – pod uvjetom da to zamjenjuje sve istekle ugovore o reosiguranju i ako se može dokazati da ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje ima pisanu politiku o zamjeni ugovora o reosiguranju;

- (b) zamjena ugovora o reosiguranju ne događa se češće od svaka 3 mjeseca;
- (c) zamjena ugovora u reosiguranju ne ovisi o bilo kojem budućem događaju koji je izvan kontrole društva za osiguranje ili društva za reosiguranje. Ako zamjena ugovora u reosiguranju ovisi o bilo kojem budućem događaju koji je unutar kontrole društva za osiguranje ili društva za reosiguranje, tada se ti uvjeti moraju jasno dokumentirati u pisanoj politici navedenoj u točki (a);
- (d) zamjena ugovora o reosiguranju provodi se realno i u skladu s aktualnom poslovnom praksom i poslovnom strategijom društva za osiguranje ili društva za reosiguranje. Društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje mora moći provjeriti je li zamjena realna putem usporedbe pretpostavljene zamjene sa zamjenama koje je društvo za osiguranje ili društvo za reosiguranje provelo ranije;
- (e) rizik da se ugovor o reosiguranju ne može zamijeniti zbog ograničenih kapaciteta nije značajan;
- (f) napravljena je odgovarajuća procjena buduće premije reosiguranja koja će se naplatiti, što odražava rizik da bi se troškovi zamjene postojećih ugovora o reosiguranju mogli povećati;
- (g) zamjena ugovora o reosiguranju nije suprotna zahtjevima koji se primjenjuju na buduće postupke uprave utvrđene člankom 236. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35.

Smjernica 79 - Pojednostavljeni izračun potraživanja po ugovorima o reosiguranju i od subjekata posebne namjene - premijske pričuve

- 1.136. Kako bi se procijenio iznos reosiguranja nadoknativ od bruto iznosa premijskih pričuva reosiguranja u kojem se primjenjuje pojednostavljeni izračun, društvo za osiguranje i društvo za reosiguranje trebaju primijeniti poseban čimbenik bruto na neto na novčani odljev, a potencijalno društva trebaju primijeniti drukčiji bruto na neto čimbenik za novčani priljev. Društva trebaju temeljiti bruto na neto čimbenik za novčani odljev na ispitivanju prošlih potraživanja, uzimajući u obzir budući primjenjivi program o reosiguranju. Bruto na neto čimbenik za novčani priljev treba se temeljiti na razmatranju relativnih bruto premija i premija reosiguranja za koje se očekuje da će se primiti i platiti.
- 1.137. Ne dovodeći u pitanje odredbe prvog stavka ove smjernice i procjenu proporcionalnosti, društva mogu primijeniti pojednostavljena opisana u Tehničkom prilogu V.

Smjernica 80 - Pojednostavljeni izračun potraživanja po ugovorima o reosiguranju i od subjekata posebne namjene - pričuve za neplaćene odštetne zahtjeve

- 1.138. S obzirom na pričuve za neplaćene odštetne zahtjeve za potraživanja reosiguranja, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju upotrebljavati zasebne bruto na neto tehnike ili za svaku godinu nesreće ili za svaku godinu pod ugovorom koje nisu krajnje razvijene za određenu vrstu poslovanja ili homogene grupe rizika ako je prikladno.

Smjernica 81 – Pojednostavljeni izračun prilagodbe za vjerojatnost neispunjenja obveza druge ugovorne strane

1.139. Ako se pojednostavljeni izračun prilagodbe za neispunjavanje obveza druge ugovorne strane utvrđen u članku 61. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35 temelji na pretpostavki da je vjerojatnost neispunjavanja obveza druge ugovorne strane stalna tijekom vremena, društva za osiguranje i društva za reosiguranje koja predlažu upotrebu ovog pojednostavljenja trebaju razmotriti je li ta pretpostavka realna, uzimajući u obzir stupanj kreditne kvalitete druge strane i promijenjeno trajanje iznosa koji se može naplatiti iz ugovora o reosiguranju i subjekata posebne namjene.

Opća načela u odnosu na metodologije za izračun tehničkih pričuva

Smjernica 82 - Razdoblje projiciranja

1.140. Pri procjenjivanju je li razdoblje projiciranja i vremenski raspored novčanih tokova do ugovaratelja osiguranja tijekom godine proporcionalno, društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju uzeti u obzir barem sljedeća obilježja:

- (a) stupanj homogenosti novčanih tokova;
- (b) razinu nesigurnosti, tj. mjeru u kojoj se budući novčani tokovi mogu procijeniti;
- (c) prirodu novčanih tokova.

Odjeljak 5.: Vrednovanje

Smjernica 83 – Proporcionalnost vrednovanja tehničkih pričuva

1.141. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju tražiti od aktuarske funkcije da osigura da postupak vrednovanja bude proporcionalan, s obzirom na značajnost utjecaja, zasebno i zajedno, pretpostavke, aproksimaciju i metodologiju u odnosu na vrijednost tehničkih pričuva.

Smjernica 84 – Odabir pristupa i postupaka vrednovanja

1.142. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju tražiti od aktuarske funkcije da razmotri koji su pristupi i postupci vrednovanja najprimjereniji ovisno o obilježjima obveze i namjeni pristupa ili postupak.

Smjernica 85 – Kvalitativni i kvantitativni pristupi

1.143. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju tražiti od aktuarske funkcije da osigura da postupak vrednovanja obuhvaća i kvantitativne i kvalitativne aspekte te da nadilazi usporedbu procjena s rezultatima. Trebalo bi također obuhvaćati i kvalitativne aspekte kao što su procjena kontrola, dokumentacije, tumačenje i priopćavanje rezultata.

Smjernica 86 – Redoviti i dinamički postupak vrednovanja

1.144. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju tražiti od aktuarske funkcije da provodi redoviti i dinamički postupak u kojem se redovito usavršavaju pristupi vrednovanja kako bi se uključilo iskustvo stečeno od provođenja prethodnih vrednovanja i odgovorilo na promjenjive tržišne uvjete i uvjete poslovanja.

Smjernica 87 – Usporedbe s iskustvom – odstupanja

1.145. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju osigurati da aktuarska funkcija:

- a) utvrdi ukupno odstupanje između očekivanog i stvarnog iskustva s odštetnim zahtjevima;
- b) podijeli ukupno odstupanje na njegove glavne izvore i analizira razloge odstupanja;
- c) ako odstupanje nije privremena aberacija, da preporuke o izmjenama korištenog modela ili pretpostavki.

1.146. Društva trebaju osigurati da se uzmu u obzir relevantni tržišni podaci i trendovi kao dio usporedbe s iskustvom.

Smjernica 88 – Usporedba s tržištem za ugovore s opcijama i jamstvima

1.147. Društva za osiguranje i društva za reosiguranje trebaju razmotriti postoje li instrumenti tržišta dostupni kako bi se približno replicirali ugovori s ugrađenim opcijama i jamstvima. Ako su takvi instrumenti dostupni, cijena takvih portfelja bi se trebala usporediti s vrijednošću tehničkih pričuva koje su izračunate kao zbroj najbolje procjene (izračunata s pomoću projekcija novčanih tokova) i dodatka za rizik.

Usklađenost i pravila izvješćivanja

1.148. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i, nadležna tijela i financijske institucije će poduzimati sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.

1.149. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama moraju ih uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir na primjeren način.

1.150. Nadležna tijela potvrđuju EIOPA-i jesu li usklađena ili namjeravaju li se uskladiti s ovim smjernicama, navodeći razloge za neusklađenost, u roku od dva mjeseca nakon izdavanja prevedenih verzija.

1.151. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvješćivanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završne odredbe o pregledima

1.152.Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.

Tehnički prilog I. – Pojednostavljenje za raspodjelu režijskih troškova

Periodični režijski troškovi utvrđeni su na sljedeći način:

$$ROA_t = RO_{last} \cdot \left(\frac{RO_{next}}{RO_{last}} \right)^{t/12} \cdot \frac{s+13-t}{12(s+12)}$$

gdje:

s = očekivano trajanje u mjesecima za potpuno podmirivanje svih obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju od početka pokriva osiguranja

$t = 1, \dots, 12$ mjesec razdoblja projiciranja

RO_{last} = periodični režijski troškovi uočeni tijekom posljednjih 12 mjeseci

RO_{next} = periodični režijski troškovi očekivani za sljedećih 12 mjeseci

ROA_t = periodični režijski troškovi koji se odnose na mjesec t

Tehnički prilog II. – Pojednostavljenje za podmirivanje troškova odštetnih zahtjeva

Pojednostavljenje za pričuvu za podmirivanje troškova odštetnih zahtjeva na temelju procjene kao postotka pričuve za odštetne zahtjeve:

Pojednostavljenje se temelji na sljedećoj formuli, primijenjenoj na svaku vrstu poslovanja:

$$\text{Pričuva za ULAE} = R \times [\text{IBNR} + a \times \text{PCO_reported}]$$

gdje:

R = jednostavan ili ponderirani prosjek R_i tijekom dovoljnog vremenskog razdoblja R_i
= troškovi podmirenja plaćenih odštetnih zahtjeva / (bruto zahtjevi + subrogacije).

IBNR = pričuva za IBNR

PCO_reported = bruto od pričuve reosiguranja za prijavljene odštetne zahtjeve

a = postotak odštetnih zahtjeva

Tehnički prilog III. – Pojednostavljenje za premijske pričuve

Pojednostavljenje za izvođenje najbolje procjene za premijske pričuve na temelju procjene kombiniranog omjera za vrstu poslovanja u pitanju:

Potrebne su sljedeće ulazne informacije:

- (a) procjena kombiniranog omjera (CR) za vrstu poslovanja tijekom razdoblja otplate premijskih pričuva;
- (b) sadašnja vrijednost budućih premija za temeljne obveze (u mjeri u kojoj buduće premije spadaju unutar granica ugovora);
- (c) mjerilo volumena za nezarađene premije; odnosi se na poslovanje koje je započelo na datum vrednovanja i predstavlja premije za ovo pokrenuto poslovanje, umanjene za premije koje su već zarađene od ovih ugovora (određeno na bazi *pro rata temporis*).

Najbolja procjena izvodi se iz ulaznih podataka na sljedeći način:

$$BE = CR \cdot VM + (CR-1) \cdot PVFP + AER \cdot PVFP$$

Gdje:

- BE* = najbolja procjena premijskih pričuva.
- CR* = procjena kombiniranog omjera za vrstu osiguranja na temelju bruto troškova stjecanja, tj. $CR = (\text{odštetni zahtjev} + \text{troškovi povezani s odštetnim zahtjevom}) / (\text{zarađene premije s troškovima stjecanja})$.
- VM* = mjerilo volumena za nezarađenu premiju. Odnosi se na poslovanje koje je započelo na datum vrednovanja i predstavlja premije za ovo pokrenuto poslovanje, umanjene za premije koja su već zarađene od ovih ugovora. Ovo mjerilo treba biti izračunato uključujući troškove stjecanja.
- PVFP* = sadašnja vrijednost budućih premija (diskontirana s pomoću vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa) s provizijama.
- AER* = procjena omjera troškova stjecanja za vrstu poslovanja.

Kombinirani omjer za godinu nesreće (= godina događaja) određuje se kao omjer troškova i nastalih odštetnih zahtjeva u određenoj vrsti poslovanja ili homogenoj grupi rizika u odnosu na zarađene premije. Zarađene premije ne bi trebale obuhvaćati prilagodbe prethodne godine. Troškovi bi trebali biti oni koji se odnose na zarađene premije osim troškova odštetnih zahtjeva. Nastali odštetni zahtjevi ne bi trebali uključivati rezultate otplate, tj. trebali bi biti ukupan iznos za gubitke koji se događaju

u godini y plaćenih odštetnih zahtjeva (uključujući troškove odštetnih zahtjeva) tijekom godine i pričuve utvrđene na kraju godine.

Ako je praktičnije, kombinirani omjer za godinu nesreće može se smatrati da je zbroj omjera troškova i omjera odštetnih zahtjeva. Omjer troškova jest omjer troškova (osim troškova odštetnih zahtjeva) za zaračunate premije, a troškovi su oni koji se odnose na zaračunate premije. Omjer odštetnih zahtjeva za godinu nesreće u određenoj vrsti poslovanja ili homogenoj grupi rizika treba se odrediti kao omjer krajnjeg gubitka nastalih odštetnih zahtjeva u odnosu na zarađene premije.

Tehnički prilog IV. - Hijerarhija pojednostavljenja za dodatak za rizik

U odnosu na razinu (1) hijerarhije:

Preuzeti rizik životnog osiguranja

Pojednostavljenje omogućuje prijelaz izračuna potrebnog solventnog kapitala u odnosu na smrtnost, dugovječnosti, rizik invalidnosti, rizik troškova, rizik revidiranja i rizik katastrofe na izračun dodatka za rizik.

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja

Pojednostavljenje omogućuje prijelaz izračuna potrebnog solventnog kapitala u odnosu na zdravstvenu smrtnost, zdravstvenu dugovječnosti, medicinske troškove invalidnosti-bolesti, zdravstvene troškove i rizike isteka SLZ zdravstvenog osiguranja na izračun dodatka za rizik.

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja

Izračun budućih potrebnih solventnih kapitala povezanih s rizikom premije i pričuve mogao bi biti donekle pojednostavljen ako se obnavljanja i buduća poslovanja ne uzmu u obzir:

- Ako je volumen premije u godini t malen u usporedbi s volumenom pričuve, tada se volumen premije za godinu t može postaviti na 0. Primjer može biti poslovanje koje ne sadrži ugovore na više godina, gdje se volumen premija može postaviti na 0 za sve buduće godine t , gdje je $t \geq 1$.
- Ako je volumen premije nula, tada se kapitalni zahtjev za neživotno osiguranje može približno izračunati formulom:

$$3 \cdot \sigma_{(res,mod)} \cdot PCO_{Net}(t),$$

gdje $\sigma_{(res,mod)}$ predstavlja ukupnu standardnu devijaciju za rizik pričuve i $PCO_{Net}(t)$ odredbu najbolje procjene za neplaćene odštetne zahtjeve neto od reosiguranja u godini t .

Ukupna standardna devijacija za rizik pričuve $\sigma_{(res,mod)}$ mogla bi se izračunati s pomoću ukupnih koraka opisanih u članku 117. Delegirane Uredbe Komisije 2015/35, pod pretpostavkom da su svi iznosi povezani s rizikom premije jednaki nuli.

Kao daljnje pojednostavljenje može se pretpostaviti da procjena standardne devijacije za rizik premije i rizik pričuve specifična za društvo ostaje nepromijenjena tijekom godina.

Uzima se u obzir i naknada životnog osiguranja za rizik katastrofe samo u pogledu ugovora o osiguranju koji postoje u trenutku $t = 0$.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na ustupljeno reosiguranje može se izračunati izravno iz definicije za svaki segment i svaku godinu.

Ako izlaganje neispunjenju obveza reosiguratelja ne varira značajno tijekom razvojnih godina, naknada za rizik može se približno odrediti primjenom udjela reosiguratelja u najboljim procjenama na razinu naknade za rizik koja postoji u godini 0.

Prema standardnoj formuli rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane za ustupljeno reosiguranje procjenjuje se za cijeli portfelj umjesto za zasebne segmente. Ako se rizik za neispunjavanje obveza u segmentu smatra sličnim ukupnom riziku za neispunjenje obveza ili ako je rizik za neispunjavanje obveza u segmentu od zanemarivog značaja, tada se do naknade za rizik može doći primjenom udjela reosiguratelja najboljih procjena na razinu ukupnog kapitalnog zahtjeva za rizik za neispunjavanje obveza reosiguratelja u godini 0.

S obzirom na razinu (2) hijerarhije:

Uporabom reprezentativnog primjera proporcionalne metode SCR referentnog društva za godinu t mogao bi se namjestiti na sljedeći način:

$$SCR_{RU}(t) = SCR_{RU}(0) \cdot BE_{Net}(t) / BE_{Net}(0) \quad t = 1, 2, 3, \dots$$

Gdje

$SCR_{RU}(t)$ = SCR izračunat u vremenu $t \geq 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja referentnog društva;

$BE_{Net}(t)$ = najbolja procjena neto od reosiguranja tehničkih pričuva po procjeni u tom trenutku $t \geq 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja društva.

Prethodno opisana pojednostavljenja mogu se primijeniti na granularnijoj razini, tj. za pojedinačne module i/ili podmodule. Međutim, treba napomenuti da će broj izračuna koje treba provesti biti općenito proporcionalan s brojem modula i/ili podmodula za koje se ovo pojednostavljenje primjenjuje. Nadalje, treba razmotriti hoće li granularniji izračun kako je naznačeno iznad dovesti do točnije procjene budućih SCR-a koji će se upotrebljavati u izračunu dodatka za rizik.

S obzirom na razinu (3) hijerarhije:

S obzirom na životno osiguranje pristup trajanja podrazumijeva da bi se dodatak za rizik $CoCM$ mogao izračunati prema sljedećoj formuli:

$$CoCM = CoC \cdot Dur_{mod}(0) \cdot SCR_{RU}(0) / (1 + r_1)$$

gdje:

$SCR_{RU}(0)$ = SCR izračunat u vremenu $t = 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja referentnog društva;

$Dur_{mod}(0)$ = promijenjeno trajanje neta reosiguranja obveza (re)osiguranja referentnog društva u $t = 0$; i

CoC = stopa troška kapitala.

Ako $SCR_{RU}(0)$ obuhvaća značajne podrizike koji neće postojati tijekom cijelog životnog vijeka portfelja (primjerice, rizik premije neživotnog osiguranja za neistekle ugovore ili značajni tržišni rizik), izračun se često može poboljšati

- izuzimanjem tih podrizika iz $SCR_{RU}(0)$ za gornji izračun;
- izračun doprinosa tih podrizika na dodatak za rizik zasebno;
- kumuliranjem rezultata (gdje je moguće, omogućavanje diversifikacije).

S obzirom na razinu (4) hijerarhije:

Prema ovom pojednostavljenju dodatak za rizik $CoCM$ izračunava se kao postotak najbolje procjene tehničkih pričuva neta reosiguranja na $t = 0$, tj.

$$CoCM = a_{lob} \cdot BE_{Net}(0)$$

gdje

$BE_{Net}(0)$ = najbolja procjena neto od reosiguranja tehničkih pričuva po procjeni u tom trenutku $t = 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja referentnog društva unutar određene vrste osiguranja.

a_{lob} = fiksni postotak za određenu vrstu osiguranja.

Tehnički prilog V. - Pojednostavljeni izračun potraživanja po ugovorima o reosiguranju i od subjekata posebne namjene

S obzirom na premijske pričuve:

Pojednostavljenje bruto na neto navedeno u nastavku u pogledu pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve, 2), također bi se moglo upotrijebiti za izračun potraživanja u odnosu na premijske pričuve, tj. odredbe za (pokrivene, ali ne i nastale) odštetne zahtjeve povezane s aktualnom godinom nesreće (gdje je $i = n + 1$) s pomoću (očekivanog) proporcionalnog dijela pokrića reosiguranja za ovu godinu. To će biti konzervativni pristup za ustupno društvo za (re)osiguranje jer se utjecaj neproporcionalnog reosiguranja za aktualnu godinu nesreće (poslovanja) ne uzima u obzir.

S obzirom na odredbe za neplaćene odštetne zahtjeve:

1) Pojednostavljenje bruto na neto na temelju RBNS odštetnih zahtjeva („pričuve predmeta“)

Pojednostavljenjem se upotrebljava omjer neta nad bruto pričuvama dostupnog portfelja A kako bi se procijenile neto pričuve drugog portfelja B (NPB) na temelju uočenih bruto pričuva portfelja B (GPB). Drugim riječima, pojednostavljenje bruto na neto (GN) navedeno je kao:

$$GN = NPA/GPA$$

gdje NPA i GPA predstavljaju neto i bruto pričuve portfelja A. Tada se to pojednostavljenje primjenjuje kako bi se izračunale neto pričuve za portfelj B kako slijedi:

$$NPB = GN \times GPB$$

Sljedeći kriteriji trebaju biti ispunjeni kako bi se primijenilo ovo pojednostavljenje:

- Referentni portfelj (A) sličan je portfelju (B) za koji se upotrebljava pojednostavljenje, vidi načelo materijala nad oblikom.
- Omjer (GN) utvrđen je putem vjerodostojnih i održivih podataka. Za to je potreban skup podataka stariji od najmanje dvije godine.

Ustupljeno reosiguranje razlikuje se s veličinom, financijskim stanjem i izbjegavanjem rizika poduzeća, stoga je potrebna posebna pozornost u primjeni omjera neta nad brutom iz drugog referentnog portfelja. Takav pristup može se stoga upotrijebiti samo u slučajevima gdje je poznato da referentni portfelj ima vrlo sličnu prirodu kao vlastiti portfelj. Čak i ako je to slučaj, međutim, ustupanje postotka za neproporcionalno reosiguranje jako će ovisiti o stvarnom događaju velikih gubitaka i stoga biti vrlo promjenjiv.

2) Pojednostavljenje bruto na neto na temelju kumuliranih plaćenih odštetnih zahtjeva (kumulirani novčani tokovi)

Ovim se pojednostavljenjem izvodi procjena neto pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve s pomoću bruto pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve u kombinaciji s procjenom utjecaja pokriva reosiguranja za pojedinu godinu nesreće.

S obzirom na razloge za uporabu pojednostavljenja, primjećuje se da je za prošle godine nesreće struktura reosiguranja za pojedinu godinu poznata i neće se (vjerojatno) retroaktivno promijeniti. Sukladno tome, usporedba neta nad brutom kumuliranih novčanih tokova po vrsti poslovanja u prošlosti - razlikuju se prema godini nesreće - može se upotrijebiti za izvođenje procjene utjecaja proporcionalnog i neproporcionalnog reosiguranja za pojedinu godinu nesreće (tj. pojednostavljenje bruto na neto za pojedinu godinu nesreće).

Za svaku vrstu poslovanja za koju pojednostavljenje bruto na neto za godine nesreće nije krajnje razvijeno (G_{Ni}) navedeno je kako slijedi:

$$G_{Ni} = A_{Net,i,n-i} / A_{Gross,i,n-i},$$

gdje $A_{Gross,i,n-i}$ i $A_{Net,i,n-i}$ predstavljaju bruto i neto reosiguranja kumuliranih plaćenih odštetnih zahtjeva, a n je najnovija godina nesreće s uočenim vrijednostima tih novčanih tokova.

Ta se pojednostavljenja tada upotrebljavaju za izračun neto pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve za pojedinu godinu nesreće, tj.

$$PCONet,i = G_{Ni} \times PCOGross,i$$

gdje $PCOGross,i$ i $PCONet,i$ predstavljaju bruto i neto pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve za godinu nesreće i .

Kako bi se primijenilo ovo pojednostavljenje, i bruto i neto kumuliranih plaćenih odštetnih zahtjeva (bruto i neto novčanih tokova) po godini nesreće moraju biti na raspolaganju za svaku vrstu poslovanja.

Za novije godine nesreće, a pogotovo za posljednju godinu nesreće (gdje je $i = n$), propisano pojednostavljenje moglo biti malo previsoko s obzirom na činjenicu da je vjerojatno da će nastali, ali neprijavljeni odštetni (IBNR) zahtjevi predstavljati veliki dio pričuva za neplaćene odštetne zahtjeve. U skladu s tim, propisano pojednostavljenje vjerojatno će dovesti do precjenjivanja neto pričuva u tim slučajevima.

Tehnički prilog VI. – Pojednostavljeni izračun tijekom godine za dodatak za rizik

Dodatak za rizik u određenom trenutku tijekom predstojeće godine (tj. $CoCMlob(t)$) mogao bi se izračunati na sljedeći način:

$$CoCM(t) = CoCM(0) \cdot BE_{Net}(t)/BE_{Net}(0), 0 < t < 1$$

gdje:

$CoCM(0)$ = dodatak za rizik izračunat u vremenu $t = 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja referentnog društva.

$BE_{Net}(t)$ = najbolja procjena neto od reosiguranja tehničkih pričuva po procjeni u tom trenutku $t \geq 0$ za portfelj obveza (re)osiguranja referentnog društva.